

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 – др. Закони и 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023 - даље: Закон), Школски одбор Основне школе „Васа Пелагић“ Лесковац на седници одржаној дана 25.4.2024. године, донео је следећи

ПРАВИЛНИК О ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА ОШ „ВАСА ПЕЛАГИЋ“ ЛЕСКОВАЦ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником регулишу се обавезе и одговорности ученика, дисциплинска одговорност ученика, врсте повреда обавеза ученика, васпитне и васпитно -дисциплинске мере, поступак утврђивања дисциплинске одговорности ученика и изрицање васпитне и васпитно-дисциплинске мере, правна заштита ученика и поступак утврђивања материјалне одговорности ученика Основне школе "Васа Пелагић" у Лесковцу (даље: Школа).

II ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

Члан 2.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Обавезе ученика су да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у школи, одлуке директора, наставника и органа школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и ставова прописаних школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике.
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 6) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике;
- 7) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија.

III ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

1. Васпитни рад са ученицима

Члан 3

Са учеником који врши повреду понашања или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, као и у случају сумње да је починио тежу повреду обавезе ученика и повреду забране из чл. 110–112. Закона, школа ће уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, да појача васпитни рад активностима у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно, да сарађује са

одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Одељењски старешина, заједно са стручним сарадницима, односно са тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или тимом за инклузивно образовање, сачињава план појачаног васпитног рада који траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Одељењски старешина води посебну педагошку евиденцију о појачаном васпитном раду у коју се уносе подаци о: догађају, учесницима, временској динамици, предузетим активностима и мерама и оствареним резултатима тог рада.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељењског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере.

Са учеником који ван простора школе, односно другог простора у коме школа остварује образовно-васпитни рад, учини повреду забране из чл. 110–112. Закона, школа у складу са извештајем спољашње мреже заштите појачава васпитни рад, уз предузимање других активности у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

У оквиру појачаног васпитног рада са ученицима реализује се и друштвено-корисни, односно хуманитарни рад.

2. Врсте повреда обавеза ученика и васпитне и васпитно-дисциплинске мере

Члан 4.

Ученик може да одговара само за повреду обавезе која је у време извршења била прописана посебним законом или општим актом Школе.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавеза утврђену општим актом школе и овим Правилником, за тежу повреду обавеза која је у време извршења била прописана Законом о основама система образовања и васпитања или посебним законом и за повреду забране из члана 110. -112. Закона о основама система образовања и васпитања.

Лакше повреде обавеза ученика су:

1. неоправдано изостајање из Школе до 15 часова;
2. ометање рада у свом или другом одељењу;
3. недолично понашање према ученицима;
4. недолично понашање према наставницима, стручним сарадницима и другим запосленим у Школи;
5. непоштовање одлука надлежних органа Школе;
6. непоштовање прописаних правила понашања у Школи;
7. необавештавање родитеља о резултатима свог учења и владања и непреношење порука одељењског старешине, стручних сарадника и других наставника;
8. оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и друге имовине Школе;
9. оштећење или уништење личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у Школи;
10. недолажење на часове додатне и допунске наставе;
11. нарушавање естетског изгледа Школе и школског дворишта (бацање отпадака, уништавање садница и зелених површина, писање по зидовима и слично);
12. одбијање учешћа на школским манифестацијама и другим облицима образовно васпитног рада у Школи и ван ње;
13. коришћење мобилног телефона супротно одредбама Правилником о правилима понашања у школи;

14. излазак са часа и ометање наставе у другим одељењима галамећи и правећи буку;
15. прскање водом других ученика и просторија школе,
16. уношење снега у школу и гађање грудвама ученика у просторијама школе и дворишту;
17. изазивање нереди у школи или у дворишту школе;
18. изазивање опште опасности по безбедност ученика и запослених без тежих последица;
19. неоправдано кашњење на часове – наставу.

Члан 5.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
 - 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
 - 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
 - 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;
 - 5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
 - 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
 - 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
 - 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
 - 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере ради корекције понашања ученика.
- За повреде из става 1. тачке 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Члан 6.

За лакшу повреду обавеза ученика, на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика, без вођења васпитно-дисциплинског поступка, могу да се изрекну следеће **васпитне мере**:

- 1) опомена;
- 2) укор одељењског старешине;
- 3) укор одељењског већа.

Васпитна мера из става 1. овог члана може се изрећи ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности ради појачаног васпитног рада са учеником.

Школа је дужна да уз учешће родитеља односно другог законског заступника појача васпитни рад предузимајући следеће активности:

- појача васпитни рад у оквиру одељењске заједнице,
- стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, социјалног радника, Тима за безбедност и посебних тимова,
- када је неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Ако школа није претходно предузела активности из става 3. овог члана, предузеће их пре изрицања мере.

Члан 7.

Опомена одељењског старешине изриче се за лакшу повреду обавеза ученика као и због неоправданог изостајања до 5 часова.

Опомена се изриче пред одељењском заједницом и евидентира у педагошку документацију одељењског старешине.

Члан 8.

Укор одељењског старешине изриче се за лакшу повреду, поновљену лакшу повреду обавеза ученика утврђену овим Правилником, за коју се изриче мера опомене одељењског старешине, као и за неоправдано изостајање са часова од 5 до 8 часова и смањује се оцена из владања на врло добро (4).

Укор одељењског старешине се изриче пред одељењском заједницом и евидентира у педагошку документацију одељењског старешине.

Члан 9.

Укор одељењског већа изриче се ученицима за лакшу повреду обавеза ученика, лакшу повреду обавеза ученика у случају кад је већ изречена опомена или укор одељењског старешине, а те мере нису имале васпитног утицаја на корекцију понашања ученика, као и за неоправдано изостајање са часова од 9 до 15 часова и смањује се оцена из владања на добро (3).

Укор одељењског већа изриче одељењско веће на предлог одељењског старешине или Тима за заштиту од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања.

Изречена мера се уноси у педагошку документацију одељењског старешине.

Члан 10.

За тежу повреду обавезе ученика из члана 5. овог Правилника изриче се **васпитно – дисциплинска мера:**

- **Укор директора** изриче се за теже повреде обавезе ученика, као и за неоправдано изостајање са часова од 16 до 25 часова и на основу изречене мере смањује се оцена из владања на – задовољавајуће (2).

- **Укор наставничког већа** изриче се за теже повреде обавезе ученика, као и за неоправдано изостајање са часова од 26 и веше часова и на основу изречене мере смањује се оцена из владања на – незадовољавајуће (1).

Оцене из владања које су дате на основу изречених васпитних и васпитно-дисциплинских мера сматрају се појединачним оценама и саставни су део закључне оцене из владања.

Ученик који је већ оцењен због неоправданог изостајања, не оцењује се на основу изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере, која је изречена због неоправданог изостајања.

Члан 11.

За учињену повреду забране из члана 110. - 112. Закона о основама система образовања и васпитања изриче се васпитно–дисциплинска мера:

- укор директора или укор наставничког већа,
- премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештење родитеља, односно другог законског заступника.

Изузетно, за теже повреде обавеза ученика из члана 5. став 1. тач. 4) и 5) овог Правилника, ученику се може изрећи васпитно-дисциплинска мера – премештај у другу

основну школу, уколико је школа претходно предузела све потребне активности у вези појачаног васпитног рада са учеником у складу са чланом 3. овог Правилника.

Када предузете неопходне активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 110–112. овог закона озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Када се ученику изрекне мера искључење из школе, школа је дужна да о томе обавести надлежни центар за социјални рад, како би предузели мере из своје надлежности.

Мера из става 1. тач. 2) и става 2. овог члана изриче се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности и утиче на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени тима за заштиту ученика предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране из чл. 110–112. овог закона на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

3. Поступак утврђивања васпитно - дисциплинске одговорности ученика и изрицања васпитно-дисциплинске мере

Члан 12.

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из чл. 110–112. Закона школа води васпитно-дисциплински поступак о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Школа обавештава Министарство о повреди забране из чл. 110–112. Закона, у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од пет радних дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из чл. 110–112. Закона закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана, обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Изузетно, за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 5. став 1. тач. 4) и 5) овог правилника, директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Директор води поступак и окончава га решењем.

Члан 14.

Одељењски старешина или предметни наставник је дужан да, одмах по сазнању да је повреда учињена, писмено обавести директора школе, ради покретања поступка за утврђивање одговорности ученика за теже повреде.

Члан 15.

Поступак за утврђивање чињеничног стања поводом учињене лакше повреде обавезе ученика спроводи одељењски старешина.

Одељењски старешина дужан је да ученика усмено саслуша, а ако је потребно и у присуству родитеља, по потреби прикупи и друге доказе ради утврђивања чињеница, односно околности под којима је повреда учињена.

Члан 16.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана, психолога, односно педагога установе да у том поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

Изузетно, у случају учињене теже повреде обавеза ученика из члана 5. став 1. тач. 4) и 5) овог правилника и повреде забране, васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања.

На решење из става 17. овог члана ученик, његов родитељ, односно други законски заступник, нема право жалбе али има право на судску заштиту у управном спору.*

Члан 17.

Директор спроводи васпитно-дисциплински поступак и обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика, разредног старешину и стручну службу о дану саслушања ученика.

Обавештење родитељу односно другом законском заступнику ученика доставља се препоручено поштом или преко запослених у Школи који обављају курирске послове или позивањем родитеља односно другог законског заступника телефонским путем од стране одељењског старешине, најкасније два дана пре дана одређеног за саслушање ученика.

Члан 18.

Директор је дужан да ученика саслуша, а стручна служба сачини записник о саслушању ученика. Записник треба да садржи: датум, време и место сачињавања записника, име и презиме ученика, одељење и разред, име и презиме родитеља и других присутних, кратак опис повреде обавезе ученика, кратко формулисана питања и сажете одговоре на њих.

Поред саслушања и писане изјаве ученика директор може, по потреби, да прибави и друге доказе уколико исти доприносе потпунијем утврђивању чињеница, односно околности под којима је повреда учињена.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога школе да у поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Након спроведеног поступка и утврђеног чињеничног стања директор ће донети решење којим ће се: утврдити одговорност ученика за учињену тежу повреду обавеза и изрећи васпитно – дисциплинска мера, ослободити одговорности или поступак обуставити.

Васпитно-дисциплинска мера се изриче ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности и утиче на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени тима за заштиту ученика предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране из чл. 110–112. Закона на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Члан 19.

Када предузете неопходне активности доведу до позитивне промене понашања ученика, оставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 110–112. Закона озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 20.

Васпитно-дисциплинска мера има васпитни карактер.

Циљ васпитно-дисциплинске мере је да се утиче на ученика како би своје понашање довео у склад са правилима школског живота и рада.

Члан 21.

Приликом доношења решења о изрицању васпитно-дисциплинске мере, директор ће имати у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде обавезе, узраст ученика, да ли је раније био кажњаван и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Ако је ученик извршио више повреда обавеза, изриче се само једна васпитно-дисциплинска мера за све учињене повреде.

Члан 22.

Решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере због повреде обавеза ученика мора да садржи: увод, диспозитив (изреку), образложење, поуку о правном средству, назив органа са бројем и датумом решења и потпис и печат надлежног органа школе.

Члан 23.

Решење из члана 21. овог Правилника доставља се ученику и родитељу, односно другом законском заступнику у писменој форми.

Васпитно-дисциплинска мера изречена за тежу повреду обавеза ученика уписује се у ђачку књижицу ученика.

Члан 24.

У васпитно дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из члана 5. став 1. тач. 4) и 5) овог Правилника и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

Ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада и осталих облика образовно-васпитног рада најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Директор школе, након процене тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у складу са протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и правилником о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду, доноси решење о удаљењу ученика.

Током удаљења ученика, родитељ, односно други законски заступник је дужан да се информише о току наставног процеса и да садржаје програма наставе и учења прати уз употребу наставног материјала који је школа у обавези да достави ученику ради обезбеђивања континуитета у образовању.

Школа је дужна да о удаљењу ученика обавести надлежни центар за социјални рад ради заједничког деловања у реализацији појачаног васпитног рада.

Пре доношења решења о удаљењу морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Заштита права ученика ученика

Члан 25.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник, има право да поднесе жалбу Школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из члана 110-112. Закона, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери. Школски одбор решава по жалби у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља односно другог законског заступника.

Жалба не одлаже извршење решења.

Члан 26.

О изреченим васпитно-дисциплинским мерама одељенски старешина води евиденцију у одговарајућој педагошкој документацији у коју уноси: име и презиме ученика, врсту изречене мере и орган који је меру изрекао, датум изрицања мере и повреду обавезе ученика због које је васпитно-дисциплинска мера изречена.

IV МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

1. Опште одредбе

Члан 27.

Ученик, односно родитељ или други законски заступник ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

2. Поступак утврђивања материјалне одговорности ученика

Члан 28.

На основу поднете пријаве о проузрокованој штети Тим за процену материјалне штете сачињава записник о причињеној штети. Записник садржи опис штете, време када је причињена, подаци о ученику који је проузроковао штету штету, процењену вредност штете, као и основ по коме је утврђена вредност причињене штете. Записник потписују чланови Тима и достављају га директору школе.

Члан 29.

Директор решењем утврђује одговорност ученика за причињену материјалну штету, одређује висину штете, начин надокнаде штете као и рок у коме се надокнада мора извршити.

Члан 30.

Ако штету проузрокује више ученика, сваки ученик је посебно одговоран за део штете, ако се докаже да је штету проузроковао намерно или из крајње непажње.

Кад се не може утврдити удео сваког ученика у проузроковању штете, сматра се да сви ученици који су штету проузроковали намерно или из крајње непажње подједнако одговорни и штету надокнађују у једнаким деловима.

За штету одговора и ученик који је помагао или подстрекавао.

Члан 31.

Висина штете се утврђује на основу ценовника или књиговодствене вредности оштећене ствари, а ако то није могуће Тим процењује штету.

Члан 32.

Ученик, родитељ односно други законски заступник има право да поднесе жалбу школском одбору у року од осам дана ода дана достављања решења о утврђеној

материјалној одговорности ученика. Школски одбор решава по жалби у року од 15 дана од дана достављања жалбе.

V ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 33.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Члан 34.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности ученика ОШ „Васа Пелагић“ Лесковац број 773/2011, 1214/2013, 392/2018, 1335/2018, 1041/2019.

У Лесковцу

Председник Школског одбора
Сузана Марковић

